

Het roer om. Voor een socialer en duurzamer Ameland.

Het gaat goed met Ameland. We hebben een prachtig toeristisch product en het aantal toeristen dat jaarlijks de overtocht maakt blijft gestaag groeien. Er zijn de afgelopen jaren véél sociale huurwoningen bijgebouwd, belangrijke beslissingen genomen over een nieuwe Stelp en duurzame plannen gemaakt en uitgevoerd. Toch wordt het nu hoog tijd om het roer om te gooien. Lang niet iedereen op Ameland profiteert nog van het groeiende toerisme. De leefbaarheid staat onder druk. We bedienen de grote ondernemingen en projectontwikkelaars van buiten het eiland beter met ons beleid dan de eigen inwoners en familiebedrijven. We zien steeds vaker dat de verdiensten van het toerisme in diepe zakken verdwijnen, terwijl de lasten wel voor de inwoners zijn. Dat kan en moet anders; duurzamer en socialer! PvdA Ameland wil dat doen door in te zetten op tien speerpunten:

1. De inwoner centraal bij alle beleid

De belangen van de inwoners van Ameland, die ook ondernemer, werknemer, vrijwilliger, bestuurslid of mantelzorger zijn, moeten centraal komen te staan bij alle beleid van de gemeente. Dat betekent dat ze ook betrokken worden bij het maken van het beleid. Extra aandacht gaat uit naar eilanders voor wie het minder vanzelfsprekend is dat ze mee kunnen doen in de samenleving.

2. Plan voor de Leefbaarheid

Samen met de inwoners maken we beleid voor leefbaarheid. Er komt een dorpencoördinator (medewerker leefbaarheid) als centraal aanspreekpunt. En de gemeente stelt jaarlijks, gekoppeld aan het leefbaarheidsfonds van de provincie (Iepen Mienskipsfûns), een bedrag van € 100.000,- beschikbaar voor lokale leefbaarheidsinitiatieven.

3. Voorzieningen met draagvlak en identiteit

De scholen, zorg, het welzijnswerk en sport zijn voorbeelden van voorzieningen waar met regelmaat discussie over is. Dat gaat voor de gemeente over betaalbaarheid, maar voor de inwoners vaak vooral over identiteit: oost-west, Ballum-Hollum, Nes-Buren of jong-oud. Dat moeten we onderkennen, want daar zit vaak ook de kracht van de eilanders; je inzetten voor je eigen dorp of vereniging. Wij vinden het belangrijk dat discussies opener gevoerd worden. Samenwerking of zelfs fusies willen wij dan ook niet opleggen of afdwingen. Dat moet van onder af tot stand komen. De gemeente moet transparant zijn over betaalbaarheid van voorzieningen maar moet identiteit, die vaak gepaard gaat met emotie, veel meer de ruimte geven in discussies.

4. Cultuur koesteren en benutten

Ameland en de Amelanders hebben een hele eigen identiteit en cultuur. Die koesteren we en benutten we waar dat gepast is. We willen meer aandacht voor de eilandertaal en het belang daarvan voor de eigen identiteit. We beschermen de eilandergebruiken en tradities. We investeren in het Muziekonderwijs en cultuur. Bijdrage aan identiteit en cultuur worden samen met duurzaamheid en gezondheid de belangrijkste uitgangspunten voor leefbaarheidssubsidies en evenementen.

5. Ruimtelijk beleid gericht op kleinschaligheid, kwaliteit en diversiteit

We koesteren de diversiteit in accommodaties en het kleinschalige, duurzaam toerisme dat dicht bij de inwoner staat. Het ruimtelijke beleid moet daarom op de schop. Grootschalige nieuwe ontwikkelingen passen niet méér bij en op Ameland. Er blijft ruimte voor kwaliteitsverbetering en vernieuwing, maar niet meer voor grote toeristische ontwikkelingen.

6. Herbestemmen voor wonen

We willen inzetten op het gericht herbestemmen van bestaande gebouwen voor (sociale)woningbouw. Dat kan via het eigen gemeentelijke woningbedrijf of (collectief) door inwoners zelf. Zolang de leefbaarheid en de lokale lange termijn verdiensten maar voorop staan en niet zoals nu vaak het geval is; de korte termijn winst. We zien hierbij ook mogelijkheden voor bijvoorbeeld Amelander hofjes en seniorenappartementen die het zo lang mogelijk thuis wonen mogelijk maken en doorstroming op de woningmarkt bevorderen.

7. Betaalbaar wonen

Het opkopen van woonhuizen voor personeelshuisvesting en als belegging vinden wij een ongezonde ontwikkeling. We willen de woningvoorraad beschikbaar en betaalbaar houden voor de eigen inwoners en personeel dat zich definitief wil vestigen op het eiland. Ondernemers willen we (via het eigen gemeentelijk woningbedrijf of ander niet commercieel organisatieverband) ondersteunen bij het vinden van collectieve oplossingen voor goede personeelshuisvesting. Tijdelijke en flexibele woonvormen (tiny houses) behoren dan zeker tot de mogelijkheden.

8. Duurzame energie voor iedereen

Ameland is goed op weg om zelfvoorzienend te worden op het gebied van energie. Maar iedereen moet wel de kans krijgen om mee te doen. Daarom willen wij als eerste prioriteit het verduurzamen van alle sociale huurwoningen en het bieden van ondersteuning voor vooral de lagere inkomens. Binnen vijf jaar willen wij dat de terrasverwarmers uit het straatbeeld zijn verdwenen en hebben plaatsgemaakt voor een duurzaam alternatief. Slimme en betaalbare oplossingen bedenken we samen met de inwoners, ondernemers, onderwijs en kennisinstellingen.

9. Gezonde leefomgeving

Natuur, rust en ruimte bepalen het visitekaartje van ons eiland. We moeten daar zuinig op zijn. Ameland heeft schone lucht en dat houden we graag zo. Daarom willen wij het aantal overtochten met auto's naar het eiland en het autogebruik op het eiland de komende jaren verminderen. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor een nieuwe veerbootconcessie vanaf 2029.

We investeren ook in ons meest kostbare bezit; drinkwater. Zwembaden bij recreatievilla's willen we verbieden en we zoeken naar mogelijkheden om zoetwater beter vast te houden op het eiland.

10. Verbreden economie, werk en inkomen

We hebben géén gebrek aan werkgelegenheid maar wel gebrek aan diversiteit. Om onze jongeren voor het eiland te behouden is het tijd om écht te investeren in nieuw duurzaam ondernemerschap. Dat doen we door structureel te investeren in de kwaliteit en samenwerking van ons basis- en voortgezet onderwijs en de Waddencampus. We zien mogelijkheden voor het ontwikkelen opleidingen op het eiland. We zijn voorstander van een ondernemersfonds gericht op innovatie en duurzame ontwikkeling.

Niet iedereen is in staat om zelfstandig het minimumloon te verdienen. We maken ons daarom sterk om instrumenten zoals loonkostensubsidie, garantiebannen, om-, her- en bijscholingstrajecten, beschut werk, bijzondere bijstand of kwijtschelding van gemeentelijke belastingen waar nodig in te kunnen zetten. Om zo te zorgen dat iedereen op Ameland een fatsoenlijk inkomen heeft.

Hoe willen we onze plannen betalen?

Een deel van onze plannen kosten structureel geld. En dat moet ergens vandaan komen. We hanteren het principe: **de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten**. Om onze plannen te financieren willen we:

a. Toeristen- en forensenbelasting stapsgewijs verhogen

We zoeken naar een betere verdeling van lusten en lasten. Wij vinden het daarom verantwoord om de toeristen- en forensenbelasting te verhogen en de meeropbrengsten in te zetten ten behoeve van duurzaam toerisme, leefbaarheid en innovatie. Bij deze verhoging willen we jeugdgroepen en langere verblijven in mobiele onderkomens op een efficiënte manier ontzien. Vakantie op Ameland moet ook voor de toerist met de smallere beurs betaalbaar blijven.

b. De stofkam door bestaande subsidieregelingen

Subsidieregelingen worden soms al jaren uitgevoerd zonder goed te kijken of er echt bereikt wordt (of is) wat vooraf bedoeld was. Ook is de organisatie soms veel tijd kwijt met administratie en controle. Wij denken dat het vaak eenvoudiger kan wanneer regelingen opgesteld worden op basis van vertrouwen. De bestaande regeling voor cofinanciering van leefbaarheidsinitiatieven willen we vereenvoudigen en ophogen tot €100.000,-. De bestaande subsidieregeling (exploitatiesubsidies) evenementen willen we juist verlagen. Evenementen kunnen met vernieuwende initiatieven wel aanspraak maken op het leefbaarheidsbudget (projectsubsidie).

c. Minder externe inhuur en realistische planningen

We willen terughoudender om gaan met inhuur van externe ondersteuning en juist meer inzetten op het aantrekken van jong talent voor de gemeentelijke organisatie. Dat vraagt om goede prioritering en realistische planningen (we accepteren dus dat bepaalde projecten soms langer duren).

d. Meer inzetten op subsidies en samenwerking

Met een medewerker voor leefbaarheid, een groter eigen leefbaarheidsbudget, investeringen in innovatie (via bijvoorbeeld de Waddencampus) en samenwerking met de andere Waddeneilanden verwachten we ook beter aanspraak te kunnen maken op subsidiemogelijkheden van bijvoorbeeld de provincie en het Rijk.